

VILÁGPÓSTA

Újfoljam, VII. évf. 2. sz.

A verbita missziós szerzetesek lapja

2011. nyár

**Ne féljeteK,
amikor a szeretet
áldozatot követel!**

**Kifürkészhetetlenek
az Úr útjai – 6. OLDAL**

**Boldog vagy, szeretett
II. János Pál pápa – 10. OLDAL**

**A jó gondolatok nagyon
fontosak – 16. OLDAL**

MISSZIÓS IMAKÖZÖSSÉGEK – VERBITA BARÁTI KÖR – HÍREK A VILÁGMISSZIÓBÓL

Elhunyt Kósa Ferenc atya

Rendtársunk Szilas községben született (Komárom megye, Csalóközi járás) 1928. február 18-án. Édesapja *Kósa Vendel* földműves, édesanyja *Kasza Margit* háztartásbeli. Heten voltak testvérek, ő hatodiknak született. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte, ezután Komáromban folytatta tanulmányait a polgári iskolában. Az első bécsi döntésnek köszönhetően a Csalóköz visszatérhetett Magyarországhoz, így 1944 őszétől a győri Gépipari Iskolában tanult szakmát.

1945 januárjában elviszik a győri gyűjtőtáborba katonának. Augusztusban került haza, szülőfalujába. 1946–48 között a csehszlovák elnyomás miatt csak a földet művelhette otthon, de ez volt a hivatásérés ideje. Az 1948-as kitelepítés idején ő is elhagyta Csehszlovákiát. Kőszegen jelentkezett verbitának. Kiskunfélegyházára irányították a Szent István Missziósházba, ahol a késői hivatásokat képezték, és magántanulónak itt kezdte meg gimnáziumi tanulmányait.

Teológiát Szegeden tanult, ahol 1957. június 16-án pappá szentelték. Kápláni minőségben lelkipásztorkodott Zákányzéken (1957–59), Mezőhegyesen (1959–61), Ásotthalmon

(1961–69), Szőregen (1969–71), valamint Balástyán és Szatymazon (1971–73), majd adminisztrátorként működött Domaszéken (1973–74). Ezután Deszk (1974–86), majd Ásotthalom (1986–2010) plébánosa volt. Ferenc atyát 1980-ban kinevezték püspöki tanácsosnak, és négy évig esperesként is működött. Bár lelkesen ápolta a kapcsolatot az Isteni Ige Társaságának tagjaival, a politikai helyzet miatt nem lehetett annak jogilag is a tagja. Ezért 1984-ben a társaság *Szántó János* novíciusmester vezetése alatt négy volt növendéknek, közöttük Kósa Ferenc atyának, illegális noviciátust szervezett. 1985-ben első, 1988-ban örök fogadalmat tettek. Így teljesült az ő eredeti vágya is, hogy verbita missziós szerzetes pap legyen. Sőt az 1992 és 1998 közötti időszakra a magyar rendtartomány tanácsának tagjává is választották.

2010-ben ment nyugdíjba, és helyezték át Kőszegre, de kérésére a Tartományi Tanács megengedte, hogy Ásotthalmon maradjon, míg az új plébánost a helyi körülményekkel megismerteti. Ekkor kezdett rohamosan romlani az állapota, majd miután keringési panaszokkal a szegedi kórházba szállították, rövid átmeneti javulás után április 28-án lelkét visszaadta Teremtőjének.

Tóth Zoltán svd

Két hónapig vándorolt a szobor

Missziós imaközösségünk kérésére január 2-án *Marcell* atya elhozta Pápára a Vándor Madonna-szobrot. A Szent Anna-templomban a 9 órás szentmisén ünnepélyes körmenetben a missziós gyermekekkel vonulva adta át a szobrot, hogy közösségeink, családjaink és mindazok, akik vágnak a szerető Istenre, elvihessék otthonaikba. Két hónapig vándorolt Pápán a Madonna. Először az imaközösség tagjai látták vendégül. Sok család fogadta otthonába imádkozó lélekkel. Sikerült elvinni a Szűzanyát idős betegekhez, akik már nem tudnak eljönni a templomba. Eljutott a katolikus óvodába, iskolákba, ahol a gyerekek együtt imádkoztak a Szűzanyához, kérve közbenjárását Szent Fiánál. A Missziós Madonna azokat is megérintette, akik látszólag nem vallásosak. A Vándor Madonna március 20-án a Szent József-kápolna búcsúján kö-

szönt el egyházközösségünktől. Az ünnepi szentmise végén, melyet *Tóth Zoltán* atya celebrált, rövid hálaimával búcsúztattuk a Madonnát, kérve a továbbiakban is segítségét, közbenjárását családjainkért, városunkért és egész hazánkért.

Peidl Sándorné *imacsoport vezető*

VILÁGPÓSTA

A verbita missziós szerzetesek negyedéves hírlevele

E-mail: verbita@verbita.hu • honlap: www.verbita.hu

Ingyenes, katolikus kiadvány,

fenntartása az olvasók önkéntes adományaiból történik.

Isten fizesse meg a legkisebb adományt is!

Felelős kiadó: Juhos Ferenc svd tartományfőnök

Főszerkesztő: Szerdahelyi Csongor

Tördelés: Peidl Péter • Korrektor: Rochlitz Bernadett

Rendi konzulens: Burbela Gergely svd

A szerkesztőség címe: 1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.,

tel.: 06-1/424-5668 vagy 06-30/418-9196

Nyomás: D-Plus Kft., 1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.

Felelős vezető: Németh László ügyvezető

ISSN 1814-6163

Kapcsolatfelvétel a verbita misszionáriusokkal:

MISSZIÓS TITKÁRSÁG:

1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5. • tel.: 06-30/418-9196

9730 Kőszeg, Park u. 1. • tel.: 06-94/562-205

Adományok, miseszövetségi befizetések:

11600006-00000000-12713314

Kérésre csekket küldünk.

Tízévesek táboraink és a világmissziós ünnep

Újra itt a nyár, ami általában az embereket örömmel tölti el, hiszen ilyenkor, aki teheti, elmegy szabadságra, a távol levő unokák meglátogatják a nagyszülőket, és vannak olyanok is, akik külföldre utaznak. Ne feledjük, hogy Isten mindenhol ott van velünk! Ő nem megy szabadságra, mindig velünk marad.

Említettem, hogy vannak, akik külföldre utaznak. Igen. Örömmel tudatom a kedves olvasókkal, hogy nyáron újabb indiai atya érkezik a Magyar Verbita Rendtartományba. *Anil Kumar* a neve. Ez év március 2-án szentelték pappá Indiában, és a generális atya hozzánk nevezte ki őt misszióba. Ha a vízum intézésével nem lesznek gondok, akkor remélhetőleg augusztusban megérkezik. Addig is – és persze utána is – imádkozunk érte, hogy el tudja sajátítani a magyar nyelvet, és be tudjon illeszkedni közösségünkbe.

Szeretném azt is megemlíteni, hogy ebben az évben lesz tíz éve annak, hogy elkezdtük a missziós táborok szervezését. Az idei táboraink Kőszegen lesznek. Hála Istennek az elmúlt évtizedben már sok gyermek és fiatal megismerhette táborainkat, általuk a missziós rendtestvéreket és nővére-

ket, és jobban átélhették Jézus missziós parancsát: Menjetek el az egész világra, és hirdesétek az evangéliumot! Akik az első táborokban vettek részt, ma már segítőkkel váltak, és mindig nagy szeretettel jönnek, hogy bekapcsolódjanak a csoportvezetésbe és minden munkába, ami a missziós táborral kapcsolatos.

Ugyancsak tízéves múltat tekint vissza rendtartományunkban a Világmisszió Országos Ünnepe. Idén október 8-án tartjuk a Budai Ciszterci Szent Imre-templomban, ahol minden évben több százan össze szoktunk gyűlni, hogy ezt az ünnepet együtt üljük meg. Most is igyekszünk minél gazdagabb programot szervezni, és szeretettel várjuk az érdeklődőket az egész országból és a határon túlról is.

Mindezen örömeinkért adjunk hálát Istennek, és kérjük, hogy a sikerekben ne bizakodjunk el, a sikertelenségek pedig ne szomorítsanak el minket!

Juhos Ferenc SVD tartományfőnök

Isten kegyelme Kanadában és itthon

A montreali magyarok 1990-ben hozták el nekünk a cursillót. Nagyon hálásak vagyunk nekik, hiszen fáradtságot nem ismerve jöttek közénk, és az anyagiakat is ők állták. Azóta már eltelt huszonegy év, és most a torontói magyarok kértek meg bennünket, hogy mi is menjünk el cursillót tartani hozzájuk. Pontosabban papot kértek. Ez év januárjában volt ott egy férfi cursillo, ahol *Kirner Zoltán* atya, becsehelyi esperes volt a lelki vezető, március végén pedig én voltam náluk, hogy segítsek megtartani a női cursillót.

Kíváncsian indultam neki ennek az útnak, hiszen ez idáig nem jártam még Kanadában. Érdekelt, hogyan élnek ott a magyarok, és milyen lesz az ottani cursillo.

A cursillóban még két atya vett részt, akik nagy segítségemre voltak: *Sajgó Szabolcs* SJ, a torontói Szent Erzsébet-templom plébánosa és *Amászka László* atya, aki a hamiltoni magyarok lelkipásztora. Huszonhat jelölt végezte el a cursillót, és törzstagokban sem volt hiány.

A cursillo helyszíne egy jezsuita lelkigyakorlatos ház volt. A jelöltek érkezésekor mindenkit személyesen fogadtunk, a rektor és én mindenkivel elbeszélgettünk. Kaptunk egy-egy kítűzött, rajta a nevünkkel, amire aztán mindenkinek rajzolni kellett valami kis jelet, ami őt jellemzi. Ez fontos volt még a péntek esti bemutatkozásnál.

A cursillo eredménye Torontóban is ugyanaz volt, mint itt, Kőszegen, Budapesten vagy Győrben. Maga a cursillo lefolyása nem volt annyira tömörített, mint hazánkban, mégis cursillónak lehet mondani, mert Isten kegyelme éppúgy dolgozik Kanadában is, mint Magyarországon. Az a munkamenet nekik jó, amit pedig mi követünk, az nekünk jó. Más a módszer, de a hatás ugyanaz. Ott is voltak megtérések, voltak örömkönyvek, és ott is vannak szépen működő

dó csoportok. Kanadában is vannak lelkes atyák, akik nagyon komolyan veszik a cursillo mozgalmat, hiszen ott is vannak tönkrement családok, ott is tombol a liberalizmus szelleme.

Szüksége van a világnak lelkes apostolokra, akik elkötelezik magukat arra, hogy segítsenek Isten országát építeni saját környezetükben. Hiszen tudjuk, és nem egyszer tapasztaljuk is, ha mi nem változtatunk a környezetünkön, akkor a környezetünk változtat meg bennünket.

A cursillónak van egy sokszor ismételt mondata: „Egy valaki nem tud mindent megtenni, de mindenki megtehet valamit.” Tartozunk mindannyian azok közé, akik ezt a valamit megteszik, és akkor jobb és szebb lesz a környezetünk, amelyben élünk. Éljek akár Kanadában, a Felvidéken vagy itt, Magyarországon, azt a valamit mindig meg tudom tenni.

Feri atya

A Lélek életet sarjaszt a földből

Melbourne-t magam mögött hagyva az egyik legszárazabb területet vettem célba. Ausztrália szívében van egy túristák által gyakran látogatott város, Alice Springs. Ez a fiatal település szinte pontosan a kontinens közepén helyezkedik el, jó kiindulási pont azok számára, akik az Ulurut, a nagy vörös sziklát szeretnék látni.

Valószínűleg a túristák többsége mit sem tud az itt élő bennszülöttek életéről. A verbita missziósok, akik a helyi plébániát vezetik, más szerzetesrendek tagjaival karöltve végzik a missziós munkát az ausztrál őslakosok körében. Az általuk látogatott bennszülött közösségek mintegy négyszáz kilométeres körzetben élnek Alice Springs körül. A legközelebbi, egyházmegyes papok által ellátott plébánia több mint háromszáz kilométerre van. Egyébként az egyházmegye te-

programokkal. Ennek ellenére a kormány által kívánatosnak tartott változások nem következnek be. Kívülállóként azt kell mondjam, hogy ezek az elvárások még mindig nagyon „európaiak”. Az aboriginalok nem gondolják azt, hogy az életüknek változásra lenne szüksége. Miért is?

A kormány épít házakat a számukra, melyek pár éven belül úgy néznek ki, mint ahol légítámadás pusztított. A magyarázat egyszerű: azok, akik folyton vándoroltak egyik helyről a másikra, és a természetben találták menedékhelyüket, nem foglalkoznak a karbantartással. Nem akarták sosem irányítani és rendezni a természetet, hanem elfogadták azt, amit a természet nekik juttatott az ő jóságából. Aztán a fürdés is ritka a családoknál. A fürdőszoba ott van a házban, víz van hozzá elég a rendszerben. Csakhogy egy sivatagos területen vándorló népnek nem igénye, hogy mindennap

tiszta legyen a portól. Ma is mezítláb járnak. Egy missziós nővérrel beszélgetve szóba hoztam ezt a témát, és ő rámutatott ennek a spirituális jelentőségére: az európai vallásosságban Isten éltető Lelke leereszkedik az emberhez, amikor a kenyérre és borra a pap lehívja a Szentlelket. Az ausztrál bennszülöttek úgy hiszik, hogy az éltető lélek a földből, vagyis aluról jön, mert onnan származik mindaz, amire éppen szükségük van. Ezért nem húznak lábbelit, hiszen mezítláb folyamatos kapcsolat van köztük és a föld lelke között.

A föld egyik nagy ajándéka az arreta (ejtsd: árátá), ami egyfajta gyógynövény. Mindenféle betegségre jó, még nyílt sebekre is. Nagy jelentősége van számukra ennek a növénynek, ezért a spirituális életben is szerepe van, szentmisén, temetésen, keresztelőn stb. Ezt a növényt használják füstölési szertartásoknál, például a papot is ennek füstjével

tisztítják meg a rossz szellemeiktől. Egyik alkalommal Santa Teresa aboriginal közösségének vezető asszonyait (mivel a bennszülötteknél az asszonyok a közösségvezetők) vittem be terepjáróval Alice Springsbe, hogy ott bemutathassák füstölési szertartásukat egy konferencia résztvevőinek. Ahogy mentünk a földúton, mesélt nekem a három asszony a szokásaikról, a történetükről, a természetről. Szerencsére nem esett az eső, mert akkor három órát is igénybe vett volna a nyolcvan kilométeres utazás. Nagyjából félúton Mia, aki mellettem ült, rám szólt: „Could you slow down, Keke?” Vagyis: Lassítanál, testvér? Keke azt jelenti a nyelvükön, hogy idősebb testvérem, vagyis bátyám, és kákának ejtik. Arretát kerestek a tekintetükkel, és néhány perc után meg is álltunk, hogy néhány apró ágat leszedjenek az egyik bokor-

János testvér bennszülött asszonyokkal

rülete – ha jól tudom – háromszor akkora, mint Magyarorszáé. A verbiták még egy plébániát működtetnek. Ez az a hely, ahol Isten ajándékából három hetet eltölthettem az ausztrál aboriginalok között.

Santa Teresa nyolcvan kilométerre van délkeletre Alice Springstől. Azért választották 1953-ban ezt a helyet missziós állomásnak, mert itt állítólag könnyebb vizet találni. Egy magamfajta városi ember itt is kiszáradna egy nap alatt, de a bennszülöttek tudják, hogyan lehet tiszta vizet találni ott, ahol az élet alig mutatkozik a felszínen. Santa Teresában hatszázan lagnak, 95 százalékuk aboriginal. Az anglo-auztrálok többek között tanárok, ápolók és a helyi orvos.

Egy valamit fontos tisztázni: az itteni bennszülöttek nem szegények. Az állam bőségesen segíti őket pénzzel, szociális

ról. Én már akartam őket sürgetni, hogy időben odaérjünk a konferenciára, de ők szépen lassan végigvizsgálták a bokrot, majd nagy gondossággal leszakították a legmegfelelőbb ágakat, és közben csak meséltek. Ekkor értettem meg, hogy mi a természet jóságából és ajándékaiból élhetünk, ezért megérdemli a figyelmünket és az időnket, amit rászánunk.

Komoly probléma az aboriginalok között az alkohol, ami sajnos agressziót vált ki belőlük, nem egy esetben halálos kimenetelű volt egy-egy nézeteltérésnek ittas állapotban. Többnyire ez az ellenséges családok között van így, de sajnos az asszonyverés is mindennapos az alkohol hatása alatt. A kormány intézkedései ez ügyben, azt kell mondjam, teljesen eredménytelenek. Aki akar inni, az megtalálja a módot arra, hogy igyon. Nagyon emlékeztetett ez az állapot

az amerikai indiánok történetére. Senkit nem akarok megítélni, de azt azért mindenki jól tudja, hogy az ital nem véletlenül kerül a bennszülöttek kezébe. Egy amerikai verbita egyháztörténész professzortól hallottam: „A bennszülött politika újra és újra ugyanazokba a hibákba esik bele. Még mindig nem értették meg, hogy a megoldás az lenne, ha békén hagynák őket.”

Nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy megengedte nekem azt a rövid időt, amit Ausztrália őslakosaival tölthettem. Már Új-Zélandon vagyok, ahol másfél évig egy plébánián fogok dolgozni. Kérem imáitokat továbbra is, hogy a Szentlélektől vezetve még sok új és gazdagító tapasztalatot szerezhessenek itt, a világ egyik legfiatalabb országában.

Hajdu János svd

HIVATÁSOM A MISSZIÓ

Sokféle módon szentelhetjük életünket a misszióknak. Krisztusi küldetéséből fakadóan minden keresztény ember **misszionárius** saját családjában, közösségében, munkahelyén. Nem annyira a szóbeli hithirdetés, mint inkább a hiteles élet példa a meggyőző a mai kor embere számára.

Egyesek azonban külön **szerzetesi-missionáriusi** hivatást kapnak, és küldetésüket városok, hazájuk, kontinensük határain túl is meg szeretnék osztani másokkal.

A verbita missziós atyák és testvérek nemzetközi közösségek tagjaiként dolgoznak együtt Óceánia, Afrika, Amerika és Európa sok-sok plébániáján, iskolájában, kórházában, menekülttáborában, szociális intézményében, hogy **Krisztus örömhírét** minden ember megismerje.

Ha úgy érzed, hogy missziós hivatásod van, ha **misszionárius** akarsz lenni, ismerd meg a verbiták közösségét!

Szívesen válaszol kérdéseidre: ELIAS OHOILEDWARIN svd – Szent Imre Missziósház, 9730 Kőszeg, Park u. 1. • e-mail: hivatas@verbita.hu

„A misszió nem áldozat, hanem kiváltság.” (Szent József Freinademetz)

HASZNÁLT MOBILOK A MISSZIÓ JAVÁRA

Fiók, szekrény, doboz – azok a helyek, ahonnan a legtöbbször kerülnek elő használt mobiltelefonok. Időnként a kukába is kidobjuk őket, megelégedve arról, hogy veszélyes hulladéknak számítanak. Vannak olyan vállalatok, amelyek megjavítják vagy újrahasznosítják a mobilokat. Ezek a javított telefonok kerülnek a fejlődő országokba, ahol az emberek még hosszú ideig használhatják azokat. A hozzánk beérkező mobilokat egy ilyen céghez továbbítjuk. A telefonokért cserébe kapott összeg a verbita atyák és testvérek missziós munkáját segíti Magyarországon és a világ más országaiban.

Nagyon fontos, hogy a mobiltelefonokhoz akkumulátor is tartozzon!

A telefonokat a következő címre lehet küldeni:

MISSZIÓS TITKÁRSÁG

- 9730 Kőszeg, Park u. 1.
- 1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.
- Bővebb információ: verbita@verbita.hu • www.verbita.hu
- Telefon: 06-30/418-9196

MISSZIÓS ADOMÁNYOK AZ IGAZÁN RÁSZORULÓKNAK

A keresztény élet hid, amely az üdvösség földjére, az igazi boldogsághoz vezet. Ennek az építésére kaptunk meghívást. Hisszük és reméljük, hogy lelki és anyagi támogatásunkkal segíteni tudunk másokon. A missziós munka, amelyet a misszionáriusok végeznek a világon, az imádsággal, az igehirdetéssel és a szociális munkával együtt lesz teljessé. A verbiták által segíthetünk azoknak a tőlünk távol élő szegényeknek, akik saját erejükből nem tudják kórházukat, iskoláikat, ültetvényeiket és a megélhetésükhöz szükséges dolgokat előteremteni és fenntartani. Segíthetünk nekik, hogy ne csak a megélhetési gondok kössék le a figyelmüket. A legkisebb adományt is **HÁLÁSAN KÖSZÖNI** a verbita

Missziós Titkárság.

Bankszámlaszám: 11600006-00000000-12713314

1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.

tel.: 06-30/418-9196, 06-94/562-205

e-mail: verbita@verbita.hu • Kérésére tájékoztatást és csekket küldünk.

ANGOLA

Tisztálkodási és tisztítószeres a Szent Lukács Kórháznak

Márta nővér írta, hogy naponta több mint 150 beteget látnak el a kórházban. Ahhoz, hogy a kórház tiszta és steril legyen, sok tisztálkodási és tisztítószerre van szükségük. Előre is hálásan köszönik az adományokat. Szívesen fogadnak:

- **MOSÓSZERT, szappant (nem folyékony)**
- **fogkefét, fogkrémet**
- **sampont, tusfürdőt**

Minden eredeti csomagolású kell, hogy legyen.

A tisztítószereseket le lehet adni:

– Názáret Missziósház és Szent Arnold Lelki Gyakorlatos Ház
1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.

– Szent Imre Missziósház, 9730 Kőszeg, Park u. 1.

Elérhetőség: Burbela Gergely svd

E-mail: verbita@verbita.hu • Telefon: 06-30/418-9196

Kifürkészhetetlenek az Úr útjai

Az indiai keresztények nagy hitével és missziós elkötelezettségével ismerkedhettek meg a hívek április 30-án a budatétényi templomban, amikor Kiss-Rigó László püspök diakónussá szentelte Chavvakula Lourdu verbita szerzetest.

Az indiai fiatalember már több éve él hazánkban, kiválóan megtanulta nyelvünket, nálunk végezte teológiai tanulmányait, és annyira megszerette népünket, hogy saját kérésére, és a rend római elöljáróinak beleegyezésével hazánkban folytatja missziós hivatását. A tágas templomot megtöltötték a verbita szerzetesek, a nálunk szolgáló, különböző rendekhez tartozó indiai szerzetesnők, a missziós önkéntesek, az imacsoportok tagjai és a budatétényi hívek.

A szeged–csanádi megyéspüspök örömmel vállalta ezt a szolgálatot, hiszen gyermekkorában szüleivel évekig élt az ázsiai országban. „Kifürkészhetetlenek az Úr útjai – mondta a mise elején Kiss-Rigó László. – Lourdu testvér nem gondolta volna gyermekkorában, hogy egyszer Magyarországon fogják diakónussá szentelni. Az az

igazság, hogy én se gondoltam volna tizenkét éves koromban, amikor Kalkuttában egy missziós szalézi iskolába jártam, és rendszeresen segítettünk Teréz anyának és nővéreinek, hogy 45 évvel később egy indiai fiatalembert én fogok Magyarországon diakónussá szentelni. Ez a nap nemcsak az egyetemes egyház ünnepe, hanem a magyar egyházé, a verbita rendé és a Magyarországon szép számmal működő indiai misszionáriusoké is.”

A diakónusszentelés szentmise keretében történt. A felajánláshoz az áldozati adományokat indiai szokás szerint vitték az oltárhoz. Az adományok és a hozzájuk fűzött imádságok igen kifejezőek voltak: indiai tömjén, ami „hálánkat fejezi ki minden missziós hivatásért”; rizs – „Ázsia lakóinak mindennapi eledele, vele együtt színed elé hozzuk Ázsia keresztényeit, különösen az indiai katolikusokat, akik csak kis nyájat alkotnak a sok egyéb ott élő vallási közösség között. Erősítsd hitüket, és adj nekik bátorságot mindenkor tanúskodni megváltó szeretetedről!”; Biblia – „Köszönjük, hogy köztünk vagy szavad által. Kérjük, hogy legyenek mindig olyanok, akik elhozzák Magyarországra örömhíredet!”; kereszt – „és vele együtt mindaz, ami nehéz a missziós hivatásban. Felajánljuk neked minden szenvedésünket, magányosságunkat, minden visszautasítást azokért, akik az egész világon várnak a megváltásról szóló evangéliumi üzenetre.”; virágcsokor – „Rád bízunk a hozzátartozóinkat, ma különösen Lourdu diakónus családját és mindazokat, akiket szeret, és ma nem lehetnek itt vele.”; és természetesen a kenyér és bor – „hogy a Te testedd és véreiddé változhassanak a szentmiseáldozatban”.

A szentelés előtt a rend képviselője bemutatta a diakónusjelöltet a püspöknek, biztosította a főpapot, hogy érett és alkalmas a szerpapi szolgálatra. A Mindenszentek litániáját a fehér albába öltözött indiai szerzetes az oltár előtt fek-

ve imádkozta végig, ami azt fejezi ki, hogy most meghal a világ számára, és ezentúl végérvényesen Isten elkötelezett szolgálója, munkatársa lesz. A szentelés után a püspök, átnyújtva neki az evangéliumos könyvet, így szólt az új diakónushoz: „Vedd Krisztus evangéliumát, melynek hirdetője lettél! Figyelj arra, és hidd, amit olvasol! Amit hiszel, tanítsd, és amit tanítasz, kövesd is!”

Az egyház új diakónusa, Lourdu testvér a szertartás végén szép, igaz és nagyon kedves szavakkal köszönte meg távol lévő szüleinek, családjának, akik a szentelés pillanataiban érte imádkoztak Indiában, hogy felnevelték, segítették és hitében mindig megerősítették. Köszöntet mondott rendtársainak, hogy befogadták és mindig mellette álltak, a hazánkban szolgáló indiai szerzeteseknek, hogy imáikkal és barátságukkal veszik körül, majd a szentelésről és hivatásáról a következőket mondta: „Ma nagy változás köszöntött be az életembe. Odaajándékoztam magam Krisztus szolgálatára. Meghaltam a világ számára, és a feltámadt Krisztusnak elköteleztem magamat. Amikor leborultam az oltár előtt, lepergett előttem az eddigi életem. Csak Isten mellett, az ő követésében, az ő szolgálatában tudok igazán boldog lenni. Hálát adok Istennek, hogy meghívott engem, méltatlan szolgáját, hogy menjek, és hirdessem az ő szavát, hogy tegyek tanúságot az ő szeretetéről. Köszönöm, hogy kiválasztottál és megáldottál a mai napon.”

Szerdahelyi Csongor

Saját utam az igével

Ha Isten igéjéről és a bibliaapostolságról van szó, az nemcsak egyszerűen egy munka elvégzése, hanem az isteni igével való kapcsolat kifejlesztése, és az isteni ige megélése is. Szeretném megosztani veletek az igével kapcsolatos saját tanúságtételemet, és hogy mit jelent az életben Isten igéje.

Boldogult *Heinrich Heekeren* atya volt az, aki biztatott, hogy vegyek részt a bibliaapostolságban. Ő volt az Újszövetség professzorom Ledaleróban, amikor seminarista voltam. Ő mutatott rá a Biblia pasztorális dimenziójára, és később kérte, hogy folytassak biblikus tanulmányokat. Ez 1978-ban történt, pappá szentelésem előtt és az előtt, hogy ő az Ende tartomány küldöttként Rómába ment volna a nagykáptalanra, mely aztán általános rendfőnökké választotta.

Rómában biblikus hallgatóként szigorúan a Biblia tudományos és elméleti tanulmányozására összpontosítottam. Sótlanak találtam. Tanulmányaim befejeztével visszatértem Indonéziába, tanítani a nagyszemináriumban. Semmi különös nem volt ebben a tanításban, mert legfőbb gondom az volt, hogy jól felkészüljek az előadásaimra, elméleti tartalommal és könyvekre való hivatkozással, hogy még tudományosabb legyen.

Elérkezett az idő, amikor sok kérdésre kellett válaszolnom, melyek az egyszerű emberektől jöttek. Azt kérték, adjak gyakorlati tanácsokat a bibliaolvasáshoz, és útbaigazítást, hogyan legyen az olvasás imádságosabb és gyümölcsözőbb. Nagy kihívás volt ez számomra, mert tanulmányaim nem sok gyakorlati eszközt adtak a kezembe. Utána kellett nézmem a szakirodalomban, és adaptálni az igényeikre. Ekkor következett be, hogy tanulásra kényszerültem – gyakorlatból tanulni. Tény, hogy ezektől az egyszerű emberektől nagyon sokat tanultam. Ők egyszerűnek találják, hogy a Biblia szavait saját életükre alkalmazzák. Van bizonyos szabadságuk, ami nekem nincs meg, amikor a Bibliához közeledek. Számukra a Biblia szavai élők, és személyesen szólnak hozzájuk. Életük könyve. Amikor olvasásuk, és megbeszélnek a szövegeket, egyben saját helyzetüket is megbeszélnek, anélkül, hogy különbséget tennének a szöveg és az életük közt. A szöveg szimbóluma vagy tükörképe lesz jelen helyzetüknek. Élet és Biblia összeolvad.

Számomra az a legérdekesebb a Bibliában, hogy nagy része elbeszélésekben, életszerű történetekben van jelen. Sőt, hozzám hasonló emberek történeteiben – őszintén, anélkül, hogy takargatni akarnák hiányosságaikat vagy bűneiket. Még mindig emlékszem az egyik „szemtelen” kérdésre: „A Szentírás szent könyv, mely Istennel és az emberrel foglalkozik. De mitől olyan szent ez a könyv? A Biblia számta-

lan része háborúról, öldöklésről, Istentől mint harcosról szól.” *Carlos Mester* azt mondta a Biblia szerzőjét illetően: „A Biblia nem egyetlen ember műve. Sokan tették hozzá a magukét. Együtt alkottak, mindenki a maga módján. Mindnyájan mesterei és tanítványai voltak egymásnak. De látjuk az egész Bibliában, hogy ez nem volt mindig könnyű. Időnként nem kevesen bűnösök voltak, tele hiányosságokkal, és könnyen hatalmába kerítette őket az önzés.” Nos, mi teszi szentté a könyvet? Mester válasza az, hogy a könyv szent jellegét nem annyira a benne szereplő események és személyek adják, hanem Isten, aki misztikus módon működik mindezekben, ezt a világot méltóvá téve válogatás nélküli és irgalmas szeretetére. Isten műve az, hogy az emberi, egyszerű, hétköznapi események valami szent dologgá alakulnak át. Rám személy szerint nagy benyomást tesz ez a vélemény. Így tekintve a Biblia valóban az élet könyve.

Mindig, amikor a Bibliát olvasom, próbálom a szöveget a szöveggörnyezetében értelmezni (tanulmányaimnak köszönhetően), ugyanakkor próbálom nézni az élethelyzetet, ami megfelelhet a múltbéli kontextusnak. Sose bántam meg tudományos tanulmányaimat, de figyelemmel kell lennem az emberek helyzetére, a mai körülményekre. *Carlos Mester* szerint a szöveg jelentése nem csak azon múlik, mit tudunk a múltból. Azoktól a problémáktól is függ, amelyek ma kérdőjelezik meg Jézusba vetett hitünket. A ma kérdései, problémái olyanok, mint a drótok, melyek az elektromosságot vezetik, és világosságot gyűjtanak a szövegen keresztül életünk számára.

Próbálom a Bibliát általában nem a morális tanítása kedvéért olvasni, hanem inkább, hogy jobban megismerjem a történeteket, amelyek a magam életére emlékeztetnek. De be kell ismernem, hogy a Biblia rendszeres olvasása kihívás marad számomra.

Guido Tisera svd

Biblia kvíz

Hol található a következő bibliai idézet?

„Az Úr igéje azonban örökre megmarad.”

A megfejtés határideje: június 30.

Jutalom: Gyermekbiblia

Küldd el a választ a következő címre:

Verbita bibliai koordinátor

Názáret Missziósház, 1223 Budapest,

Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.

A tavaszi kvíz megfejtése:

Zsolt 119,25

Nyertesek: Csóka Rozália (Nádszeg),

Nagy Rozália (Kiskunfélegyháza)

Csatlakozz a [facebook](#) -on

a Tápláló Isteni Ige csoporthoz!

Harcolt Isten egyházáért

Az Isteni Ige Társaságának történetéről már sokszor beszámoltunk. Azonban annak még nem sok figyelmet szenteltünk, hogy a magyar rendtartomány létét kiknek köszönhetjük, és kik voltak az első magyar verbita híthirdetők a világban. Most induló sorozatunkkal ezt a hiányosságot szeretnénk pótolni.

P. Hubert Hansen (1872–1935)

Mi sem jellemzi jobban P. Hubert Hansen tizenkilenc éves magyarországi tevékenységének hatását, mint az, hogy amikor Breyer István győri püspök a misszionárius március 2-i halálhírét vette, nyomban Mödlingbe utazott, hogy március 5-én maga mutassa be érte a gyászmisét, és végezze el a gyászszertartást. A mödlingi Szent Gábor Misszióház addigi negyvenhat éves történetében először fordult elő, hogy püspök temessen el egy verbita misszionáriust. Mivel érdemelte ki ezt a megbecsülést?

P. Hubert Hansen a németországi Wehr községben született 1872. november 3-án. Tizennégy éves korában lépett be a steyli Szent Mihály Misszióházba. Felvételi kérelmébe ezt írta: „Harcolni akarok Isten Egyházáért és Nevéért”, és bár soha nem jutott el Európán kívüli misszióba, mégis derekasan kivette részét az Isten országáért való küzdelemből. 1896-os papszentelése után két évvel a teológusok prefektusává és tanárává nevezték ki a Szent Gábor Misszióház főiskoláján. 1909-ben megválasztották a rendház rektorává, így rá hárult az a feladat is, hogy befejezze a hatalmas templom építését.

A rendfőnök 1916-ban kinevezte a magyar kezdeményezés előljárójává, hogy a társaság hazánkban is megvesse a lábát. Első lépésben a kis közösség a Baranya megyei Máriakémmenden telepedett meg. Mivel abban az időben az országnak ez a része erősen németajkú volt, a pasztoráció nem jelentett számukra különösebb nyelvi nehézséget, viszont alkalmas volt arra, hogy a negyvennégy éves verbita a latin, az angol és a francia nyelvek mellett megtanuljon magyarul is, még hozzá tökéletesen.

Páter Hansen azonban nem elégedett meg a helyszíni adta lehetőségekkel. 1924-ben Koch Róbert budatétényi lelkész segítségével megalapította a Názáret Misszióházat, benne pedig egy bentlakásos magángimnáziumot, hogy verbita misszionáriusokat neveljen. Mindezek mellett átvette a lelkészség vezetését is Koch Róberttől.

1926-ban őt nevezik ki az osztrák rendtartomány előljárójává, amihez a magyar kezdeményezés is tartozott abban az időben. Mivel ekkor már igen jól ismeri a magyar egyház helyzetét, 1927-ben a Szentszék felkéri az összes magyar férfi kongregáció apostoli vizitátorának, 1928-ban pedig

elindítja a kőszegi Szent Imre Misszióház építését. 1929-ben a magyar verbita közösség elnyeri a régió rangot, és ezzel az osztrák rendtartománytól való függetlenséget. Mivel ekkor ér véget tartományfőnöki hivatala is, az általános rendfőnökség P. Hubert Hansent nevezi ki első magyar regionálisnak, aki ezzel párhuzamosan 1932-ig a Szent Imre Misszióház házfőnöki hivatalát is betölti.

Bár előjáró volt, mindig megőrizte egyszerűségét, igénytelenségét és szerénységét. Amikor csak tehetett, minden közös imán ő volt az előimádkozó. A keresztutat és a rózsafüzért naponta végezte. A zsolozsmát addig imádkozta, amíg halála előtt a breviáriumos könyv ki nem fordult a kezéből. Bámulatos volt a munkabírása. Késő éjszakáig dolgozott, de mindig fél ötkor kelt. Amikor utaznia kellett, azt éjjel tette, hogy ne veszítsen időt. Még halála előtt egy órával is felült, hogy levelet írjon. Igyekezett mindenkinek mindene lenni, és életével is nevelni a fiatalokat.

Az első magyar misszionáriusok búcsúztatása Budatétényben 1935. július 29-én. Ülő sor, balról a harmadik P. Hubert Hansen.

1935. február 19-én hivatalos ügyben Szent Gáborba utazott, és ott lett rosszul. Március 2-án délelőtt – a betegek szentségének felvétele után – adta vissza lelkét Teremtőjének.

Itthon Krywald Ottó, a magyarországi missziós tanács elnöke mutatta be érte a gyászmisét. Megemlékezésében többek között a következőt emelte ki: „Egy év óta sokat betegeskedett. Hogy mennyire szerették, azt legjobban mutatja az, hogy mennyien látogatták meg, amikor tavaly januárban a Rókus Kórházban feküdt. Csak akiről én tudok: az apostoli nuncius, a váci, a győri, a szombathelyi és székesfehérvári püspökök, a pannonhalmi főapát, úgyhogy az orvosok azt kérdezték tőlem: ki ez az ember, hogy ilyen nagy méltóságok látogatják? Erre azt feleltem: Ez egy egyszerű szerzetes, aki nem akar mást, mint az Isten dicsőségét, de azt minden erejével.”

Tóth Zoltán svd

Missziós napok

Fontos pillanatok azok, amikor Isten a megtérésre hív bennünket, arra, hogy újragondoljuk az életünket az ő fényében. Ez történt április 15–18. között, amikor is Horváth Imre plébános atya meghívására az egész Janssen Szent Arnold család elindult Sopronba, hogy a Városplebánián tartson missziós napokat.

Sopronban

Keresztúttal kezdtünk, majd három napon át keresztük Jézust, aki már várt ránk az iskolában, az idősök otthonában, a gyóntatószékben és megannyi más helyen. A szállást biztosító családokkal együtt eltöltött idő megerősített minket abban, hogy valóban egy család vagyunk Krisztusban.

Szeretném kiemelni a fogyatékos gyerekekkel való találkozást, akik révén Isten különösen is megértett minket. Amikor a közös éneklés

során megmutattuk nekik az irgalmas Jézus képét, egyszerre kiáltották: „Jézus!” Ilyen őszintén és egyszerűen vallották meg a hitüket. Minket is erre hív az Úr napról napra. Ezt a hit iránti vágyat és érdeklődést a Handler Nándor Szakképző Iskolában is meg tapasztalhattuk a későbbiek folyamán.

A missziós napok keretében lehetőség nyílt arra, hogy a házaspárok megújítsák esküjüket. Az utolsó napon pedig a Győri Egyházmegye főpásztorával, Pápai Lajos püspök atyával, valamint az esperesség papjaival együtt újra megújítottuk keresztségi fogadalmainkat, és megáldottuk a missziós keresztet annak emlékére, hogy 2011-ben újra igent mondtunk a mi Megváltónknak, Jézus Krisztusnak.

Burbela Gergely svd

VERBITA BARÁTI KÖR

ÚJ LEHETŐSÉG

Hívjuk a testvéreket a **Verbita Baráti Körbe!** Olyan közösség vagyunk, melynek tagjai – bár nem feltétlenül ismerik egymást, mégis – együtt imádkoznak nap mint nap a misszióért. **Felvételi díj nincs.** Kérjük a jelentkezőket, hogy adják meg nevüket, születési idejüket és születési helyüket, valamint postacímüket.

Missziós Titkárság, 9730 Kőszeg, Park u. 1. • tel.: 06-30/418-9196 • verbita@verbita.hu

Megküldjük a felvételi igazolást az ajánlott, misszióért végzendő rövid napi imádságokkal együtt. Ugyancsak küldjük a Világposta című missziós újságunkat negyedévenként. **Halász Lajos svd atya** minden hónap 15-én **szentmisét ajánl fel a Verbita Baráti Kör tagjaiért és azok szándékaira.**

Boldog vagy, szeretett

XVI. Benedek május 1-jén boldoggá avatta II. János Pál pápát. Az eseményre éppen az isteni irgalmasság vasárnapján került sor, mely ünnepet, a boldoggá avatott vezetett be az egyházban, s a Szűzanya hónapjának első napján, akinek az egész életét adta, s azon a téren, ahol harminc évvel ezelőtt az életére törtek egy merénylet során. A szentmisén több mint másfélmillió zarándok vett részt.

A diakónusszentelés után nagy örömmel indultam Rómába, a boldoggá avatásra. Nem tudtam, hogy ott lehetek-e majd a Szent Péter téren, de a szívem mélyén vágytam arra, hogy minél közelebb kerülhessek az oltárhoz. Erős bizalmat éreztem. Megtörtént a csoda. Megkaptam a sárga belépőt, a papok között kaptam helyet. Reggel felhős idő volt. Így vártuk az eseményeket. Az emberek már szombat este elkezdtek gyülekezni a tér közelében.

Amikor a pápa kihirdette elődje boldoggá avatását, a felhők közül előbújó nap erősen kezdte sütni a Szent Péter teret. A liturgia során háromszor hirdettek imádságos csendet (a boldoggá avatás, a prédikáció és a szentáldozás után), így az emberek még inkább hálát tudtak adni Istennek azért a nagy ajándékért, amelyet II. János Pál pápa személyében kaptunk. Az irgalmas Isten olyan embert adott nekünk, aki-

től mi is tanulhatunk bízni az Ő irgalmában. Prédikációjában XVI. Benedek pápa kiemelte elődje hitét, imádságos lelkületét és ezt mondta lengyel nyelven: „A hit, a szeretet és az apostoli bátorság tanúságtételével, tele emberi érzékenységgel, a lengyel nép e fia segített a keresztényeknek abban, hogy ne féljenek keresztények s az egyház tagjai lenni, és az evangéliumot hirdetni. Egy szóval: segített nekünk abban, hogy ne féljünk az igazságtól, mert az igazság a szabadság záloga.”

II. János Pál pápa üzenetét a világnak így lehet összefoglalni: Az ember az egyház útja, és Krisztus az ember útja. Ezért már rögtön a megválasztása után, amelyre 1978. október 16-án került sor, arra hívta az emberiséget, minden vallás és minden nemzet képviselőit, hogy nyissák meg szívüket Jézus előtt. Összesen 104 apostoli utat tett. 1987-ben a floridai Miami-ban ezt mondta: „Jézus Krisztus evangéliumát jöttem hirdetni nektek. Újra elmesélni Isten szeretetének történetét a világnak.”

Ez az üzenet mindenhová eljutott, még a boszniai muzulmánok közé is, akik május 1-jén szintén Boldog II. János Pált ünnepték, emlékezve 1997-es látogatására, amikor szívükbe zárták a béke és a remény üzenetét.

XVI. Benedek pápa nagyon meghatóan beszélt elődjéről. Érezhető volt a kettejük közti nagy barátság, amely 1982-től még jobban elmélyült, amikor II. János Pál kinevezte őt

II. János Pál pápa!

a Hittani Kongregáció prefektusának. Így vallott erről a prédikációja elején: „A hat évvel ezelőtti temetésén nagy volt a veszteség fájdalma, ám még nagyobb és erősebb volt a kegyelem megtapasztalása, amely eltöltötte Rómát és az egész világot. Hála töltötte be szívünket, mely szeretett elődöm egész életének és különösen a szenvedések óráiban tett tanúságtételének volt a gyümölcse.”

Én személyesen is megtapasztaltam ezt a kegyelmet és reményt, amelyet rajta keresztül adott Jézus az életemben, s megtapasztalták azok is, akik nem egyszer tapsoltak és énekeltek örömeinkben a Szent Péter téren. Ez a hit és remény még jobban megerősödött bennem, amikor láttam azt a francia nővért, aki II. János Pál pápa közbenjárására meggyógyult a Parkinson-kórból. Ő vitte az oltárhoz az új boldog vérének ereklyéjét.

Vajon mit üzen e boldoggá avatás a világnak? Úgy gondolom, hogy ezt Dziwisz krakói bíboros szavaival tudnánk a legjobban megfogalmazni: „II. János Pál magvető volt, erősen vetette a magot. Engedjük, hogy növekedjen e mag, s ne akadályozzuk!”

Nekünk, 21. századi keresztényeknek valóban nagy a felelősségünk, hogy Boldog II. János Pál tanítását, amelyből a remény evangéliuma tükröződik, még mélyebben bevezessük az életünkbe. Hadd soroljak fel néhányat az ő gondolatai közül, hogy elmélkedhessünk rajtuk.

„Jézust követni a kereszthordozásban azt jelenti, hogy iránta való szeretetből készen állok minden áldozatra. Azt jelenti, hogy senkit és semmit nem helyezek Ő elébe, még a saját életemet sem, és azokat sem, akik nekem a legdrágábbak.”

„M megbocsátani azt jelenti, a jóra hivatkozni, amely nagyobb minden rossznál.” „A keresztény ember győzelemre hivatott Krisztusban. Ez a győzelem elválaszthatatlan a nehézségektől, sőt a szenvedéstől is, ugyanúgy, ahogy Krisztus feltámadása elválaszthatatlan a kereszttől.”

„Ne aggódj! Az evangélium az a remény, amely nem okoz semmi csalódást.” A boldoggá avatási szentmise után észrevettem egy plakátot a Szent Péter téren, amelyen a boldog pápa képe és ez a szöveg volt látható: Quo vadis, Lengyelország? Látván ezt a feliratot, éreztem, hogy nemcsak a lengyeleknek szól, hanem nekünk, magyaroknak is. Vajon mi merre tartunk? Merre tart a család, a pap, a szerzetes? Hová megy Magyarország?

Az irgalmas Istentől újbóli útmutatást és ajándékot kaptunk Boldog II. János Pál pápa személyében, hogy valóban bőségben legyen az életünk, hogy tudjuk az evangélium szerint megélni örömeinket és szenvedéseinket, és hogy tudjunk igazságban és megbocsátó szeretetben élni önmagunkkal és embertársainkkal.

Burbela Gergely svd

Szent István elhozta saját ünnepére a pápát is

II. János Pál pápa igazi lengyel hazafi volt, ugyanakkor az egyetemesség megélése is lényegéhez tartozott. Mindemellett saját bevallása szerint kicsit magyar is volt. Erre több jel utal.

Az első és legbeszédesebb, hogy mikor földet ért repülőgépe 1991. augusztus 16-án Ferihegyen, a következő szavakkal kezdte beszédét: „Kedves Honfitársaim!” Ilyet tudomásom szerint a lengyelekkel való találkozásaitól eltekintve máshol nem mondott. Miért e megkülönböztetett figyelem irányunkban?

Krakkó, illetve Lengyelország ezer szállal kötődik a magyar történelemhez, és ez fordítva is igaz. A Krakkói Egyházmegye nyolc évszázadon át határos volt az Esztergomi és az Egri Egyházmegyével. A hegyaljai és az egri bor legtermészetesebb piaca korábban Lengyelország volt. A magyar diákok mindig előszeretettel látogatták a krakkói egyetemet, és otthon érezték magukat a gyönyörű városban. Szenteket, királyokat adtunk, kaptunk egymástól, a márianosztrai pálosokról nem is beszélve, akiknek Czestochowa megalapítása is köszönhető. Mindezekkel a Szentatya pontosan tisztában volt, és gyakran emlékezett meg közös történelmünkről.

Van egy magyarokhoz intézett beszéde, amely mostanáig gyakorlatilag ismeretlen volt, beszédeinek hivatalos listáján nem szerepel. Ebben sokat foglalkozik közös sorsunkkal. A beszéd 1991. augusztus 20-án, első magyarországi látogatásának utolsó napján hangzott el a magyar püspökökkel való találkozásán. Volt erre az alkalomra egy előre megírt hivatalos beszéd, de az nem hangzott el, csak borítékban átadták a magyar főpásztoroknak. E helyett papír nélkül, szabadon és szívből beszélt „honfitársaihoz”. A Vatikáni Rádió jelenlévő, francia munkatársa hangszalagra rögzítette, és a rádió akkori magyar munkatársa a közelmúltban, a boldoggá avatás

alkalmával fordította le magyarra. Kivonatossan ismertetem a beszédet. „Évek óta vártam erre a napra, főleg, amikor Lengyelországba látogatam, tudva azt, hogy Lengyelország és Magyarország között századokon át és az utolsó időkben is szorosak voltak a kapcsolatok. Mindig arra gondoltam: vajon mikor nyílik lehetőség arra, hogy Magyarországra menjek, és most ez valóra vált.

Számomra a magyar hagyomány átfog ezer évet, de vannak kiváltságos, sajátos mozzanatok. Biztosan ilyen pillanat volt, amikor Lengyelországba jött Nagy Lajos király leánya. Lajos rokonságban volt a Piast családdal, és e család kihalása után Lajos egy ideig Lengyelország királya volt, egyszerre

Magyarország és Lengyelország királya. Lengyelországban a trón örököse tizenkét éves leánya, Hedvig lett. Ez a Hedvig kellő pillanatban Krakkóba jött, és Isten nagy áldását hozta magával, nem csupán új országa, új hazája, hanem más népek, főleg a litvánok, továbbá ama népek számára, amelyek ebben a korszakban a mongol, a tatár iga alatt éltek. Hedvig új korszakot nyitott lengyel népiünk és Európa számára.

Azután meg kell említenünk egy Erdélyből jött királyt, Báthory Istvánt, aki Lengyelország egyik legnagyobb királya volt, pedig csak tíz évig uralkodott. Az oroszok nem szívesen emlékeznek rá, mivel győzni tudott, és a saját követelményeit szabta ki rájuk. Ime, a történelemnek oly sok mozzanata eleven emlékezetemben,

de ezeket nem mondom el nyilvánosan, nehogy túlságosan lengyel pápa legyek, de elmondom barátok között, akik jobban értik.

A 19. században volt egy lengyel tábornok, Bem József, egyike a magyar nemzeti hősöknek. A mi századunkban, 1956-ban történt: előbb az első forradalom, a lengyelországi Poznanban, majd a híres októberi forradalom Magyarországon. Nagyon éreztük az összetartozást. Jól emlékszem az eseményekre, mert már nemcsak pap voltam, hanem professzor is. Az egyetemisták vért vittek Magyarországra, hogy segítsék sebesült magyar testvéreiket. Nagyon hosszú és gazdag tehát közös múltunk.”

A beszéd elhangzása előtti este a Szentatya a Népstadionban találkozott a magyar katolikus ifjúsággal. Erről a találkozóról a következőket mondta:

„Tegnap láttunk a stadionban egy szép balett előadást, amely felidézte a tatárjárást és Árpád-házi Szent Margit történetét. Ugyanabban a történeti időszakban, a 13. században Lengyelországot is megszállták a tatárok. Ekkor a krakkói herceg egy magyar királynőt vett nőül, Szent Kingát, aki férje halála után Lengyelországban maradt, és klarissza apáca lett, de a lengyel nép emlékezetében mint anya maradt meg. Ezek a kapcsolatok tehát több évszázadosak, mindig jók és testvériek voltak, ezért vágytam arra, hogy Magyarországra jöjjenek.”

A pápa 1991. augusztus 20-án, a budapesti nunciaturán, a magyar püspökök előtt elmondott spontán beszédét így fejezte be:

„Szent István napja van, ami állami ünnep is. A kommunisták ugyan meg akarták szüntetni, de másképpen nevezve megtartották, mert nem tudtak változtatni az erős hagyományon. A hagyomány erősebb, mint az ideológia. Nemrég óta ismét Szent István ünnepe ez a nap. Szent István elhozta saját ünnepére a pápát is, előbb Esztergomba, aztán Budapestre. Ami nem lehetséges az embernek, lehetséges Istennek. Mondjunk köszönetet az isteni gondviselésnek és a Magyarok Nagyhatalmának a mai napért és ezért a találkozásért.”

Szerdahelyi Csongor

Zarándokút a boldog pápa szülőföldjén

Májusban a világ minden tájáról keresztények tízezrei keltek útra Rómába, illetve Lengyelországba II. János Pál pápa boldoggá avatását ünnepeelve. Közöttük mi is, ötvenketten, ez utóbbi cél felé. Az általunk megtett ezernégyszáz kilométer csak 0,1 százaléka volt II. János Pál útjainak, de az imádságos zarándoklat minden bizonnyal méltó köszönet egy olyan vezetőért, aki maga százhuszonkilenc ország közösségeit és szent helyeit látogatta meg.

Akik az elmúlt években jártak Lengyelországban, megtapasztalhatták, honfitársai milyen nagy tisztelettel vették körül halála óta, sőt, már előtte is II. János Pált. De nem csak a lengyelek, sokan vallották a boldoggá avatás előtt is, Karol Wojtyła eljutott az életszentségre.

Május 1-je valóságos nemzeti ünnep volt Lengyelországban. Másfél héttel később ott járva mi is számos jelét láthatuk ennek: templomokba és magánházak ablakaiba kitett arcképeket, pápai zászlót idéző, sárga–fehér virággyásokat, utcai fotókiállításokat. S mindez nem csak külsőség: szívből jövő örömet és hálaadást fejez ki, hiszen II. János Pál korunk egyik legfontosabb szellemi és erkölcsi példaképe. Szavára nem azért hallgattak milliók, mert egyházfő volt, hanem mert képes volt a lelkekhez szólni. Életútján végigtekintve megláthatjuk, mi történik, amikor egy Istennel mély kapcsolatban álló ember hatalmat kap, hogy változtasson a világon.

Zarándokutunk álmomái – Wadowice, Krakkó, Czestochwa, Kalwaria Zebrzowska, Zakopane – mind fontos helyszínek voltak Karol Wojtyła életében, ahol most hűségesen ápolják az emlékét. Néhol már-már olyan érzésünk támadhat, el is homályosítja a hely eredeti spiritualitását a lengyel pápa tisztelete, de ez a kortársak emberi lelkesedéséből fakad. Idővel nyilván II. János Pál is alázatosan belesimul a lengyel szentek közösségébe, ami azonban nem jelenti azt, hogy feledésbe is merül, ahyan Hedvig, Kinga vagy Fausztina nővér sem merült. Ma is formálják a történelmet, és Istenhez vezetik az újabb generációkat.

A zarándoklatok természetéhez tartozik, hogy az utat járva nemcsak a felkeresett helyszínekről és a helyekhez kötődő szentekről tudhatunk meg többet, de magunkról is. Én személy szerint azt, mennyit kell még fejlődnöm a bizalomban ahhoz, hogy az én jelmondatom is legyen: Egészen a Tiéd. „Mondjunk köszönetet az isteni gondviselésnek és a Magyarak Nagyasszonyának a mai napért és ezért a találkozásért” – mondta II. János Pál egy beszédében 1991-es magyarországi látogatásakor. Ezt érezhettük át mi is Lengyelországban járva. Dzikuje.

Szalontai Anikó

Evezz a mélyre!

Évente egyszer mindenkinek szüksége van lelkigyakorlatra, még a világmissziós imacsoportok vezetőinek is. Az ideilelkgyakorlatunkra március utolsó hétvégéjén az ország minden tájáról, kilenc városból huszonnégyen jöttünk össze, hogy lélekben megújuljunk, valamint hogy kicseréljük tapasztalatainkat.

Lelki programunk gazdag volt. Mindennap szentmisén vettünk részt, péntek este elmélkedést hallgattunk Lourdu testvértől, majd szentségimádásban tárhattuk ki lelkünket Jézusnak. Mécsesek fényénél, meghitt hangulatban imádkoztunk, elmélyülésünket segítette a szép, halk zene is. Szentgyónásra is nyílt lehetőség. Szombat este egy filmet néztünk meg II. János Pál pápa életéről a lengyel *Malgorzata* nővér társaságában. A vasárnapi szentmisén *Elly* atyától hallottunk érdekes homíliát. Emlékezetes volt a szombati közös ebéd is a rendházban élő szerzetesekkel.

A világmisszió az egyház elsődleges küldetése. Ennek kapcsán *Gergely* atya a verbiták alapítójáról, Szent Arnold Janssenről tartott előadásában megemlítette, hogy több mint ötezer levelet írt a missziókba. Ezek a levelek bátorí-

tást és útmutatást tartalmaztak a távoli országokban szolgáló misszionáriusoknak. Halálakor már több mint ezer tagja volt a rendnek. Tanítása nekünk, kései utódoknak is megszívlelendő: szomorúság idején meghajtom fejemet Isten akarata előtt. – Ő nem őriz meg bennünket a bajtól, a nehézségektől, de mindvégig velünk van. – Nem mindig a mi elképzelésünk a legjobb. Aki szereti Istent, bízunk benne. Megbeszéléseinken visszatekintettünk az elmúlt év eseményeire, megosztottuk örömeinket, gondjainkat. Beteg társaink fájdalmaik felajánlásával a misszió komoly erőforrásává válhatnak. Kerestük, hogyan tudjuk jobban szolgálni az evangélium hirdetésének, a misszióknak az ügyét szűkebb és tágabb környezetünkben, plébániánkon. Számba vettük az előttünk álló feladatokat, így a nyári missziós táborok és az októberi világmissziós ünnep előkészítését, amely idén tizedik alkalommal kerül megrendezésre.

Az idő gyorsan elrepült, de a találkozó így is elérte célját: jobban megismertük egymást és az ország különböző pontjain működő imacsoportjaink életét.

Sándor Edit, zugligeti plébánia

MISSZIÓS BARÁTOK TALÁLKOZÓJA

a Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban,
Budatétényben

JÚNIUS 26. • FILMVEITÉS:

A GYÜMÖLCSHOZÓ IGE

Verbita atyák és testvérek munkája Új-Guineában
17.15 – kezdés (szentségimádás és gyónási lehetőség)

18.00 – szentmise • 19.00 – előadás

20.00 – agapé, kötetlen beszélgetés

JÚLIUS–AUGUSZTUS • ELMARAD

LENGYEL UBORKA LEVES

3 liter vízhez, húsos csont vagy húsleveskocka, 2 sárgarépa, 1 fehérrépa, ½ zeller, 4 krumpli kockára vágva, 4–5 kovászos uborka nagylyukú reszelőn reszelve, só, bors, tejfölös habarás, zöld kapor

ELKÉSZÍTÉS:

A zöldségeket felaprítjuk és a vízzel, sóval, borssal, valamint a húsos csonttal vagy leveskockával feltesszük főni. Mikor puhulni kezd, beletesszük a kisebb kockákra vágott krumplit, és puhára főzzük. Ezután a reszelt uborkát és kevés levét adjuk hozzá, és összeforraljuk. Behabarjuk, és lehet tálalni. Ha van, apróra vágott kaptot is hozzáadhatunk.

Virrasztás táncokkal

Idén májusban az Anyaszentegyház boldoggá avatta II. János Pál pápát, az elmúlt évszázad egyik legmeghatározóbb személyiségét, így az idei húsvéti virrasztás a rá való emlékezéssel, szellemi örökségének felidézésével is telt.

A közös elmélkedés során Elly atya vezetésével tekintettük végig a Szent-anya életpályáját, külön kiemelve a fiataloknak szánt üzeneteit, amik talán most még erősebben szólnak hozzánk. Mindannyiunk számára ő volt az első pápa, így az első kiscsoportos beszélgetés során mindenki elmondhatta, mit jelent számára az ő élete.

Én csak most, felnőtt fejjel kezdem érteni, amit az ő személyisége jelent, hisz mikor gyermekként láttam őt a televízióban, nem értettem, miért megy annyi ember minden miséjére a Szent Péter térre, miként lehetséges, hogy egy egyházi személyt világsztárként fogadnak minden útján, és miért fon-

tos, hogy bocsánatot kér az egyház múltban elkövetett hibáiért.

Prédikációit, enciklikáinak részleteit sokszor hallhattam hittanórákon, de akkor még nem igazán értettem. A halála után megjelent Karol – Az ember, aki pápa lett című film azonban nagy hatást tett rám. Egyre jobban érdekelni kezdett, ki is volt ő, és újra elolvastam beszédeit, egyre több olyan üzenetet fedeztem fel, amiket nagyon is magaménak érezhettem.

A szentségimádást követő szentmise sem a hagyományos módon zajlott, a prédikáció kiscsoportos bibliamegosztás volt. Az emmauszi tanítványokról beszélhettünk, akik útjuk során megélnék csalódást, és a Jézussal való találkozás örömét is. Mise után következett a virrasztás meglepetésekkel teli játékrésze, amikor az IVM néhány

tagjának vezetésével végigtáncoltunk az öt kontinensen, vagy egymás kezéből kellett lufikat elszedni.

Nekem ez volt az első virrasztásom. Ezúton is szeretném minden szervezőnek és résztvevőnek megköszönni, hogy ilyen különleges élményben lehettem részem. Az IVM pedig ismét bizonyított, legyen szó misekórusról, adminisztrációs munkáról, konyhaszolgálatról vagy játékvezetésről, semmilyen feladat nem maradt elvezetetlen.

Ágh Nóri

„Természetesen az üzenetet, amit a kereszt közvetít számunkra, nem könnyű megérteni a mi korunkban, amikor az anyagi jólét és a kényelem az elsődleges érték. De ti ne féljetez minden körülmények között hirdetni a kereszt evangéliumát! Ne féljetez szembe menni az árral!”

Boldog II. János Pál pápa

A jó gondolatok nagyon fontosak

Az életét mindenki fejben nyeri meg vagy rontja el. Amikor valaki azzal jön hozzánk gyónni, hogy házasságot tört, lopott, alkoholist, akkor mind-ezek már csak következmények.

Hol kezdődött el az egész? Fejben. Hol kezdünk elrontani egy családot? Mindig fejben. Alapszabály, hogy akinek a feje tele van rossz gondolatokkal, az ne csodálkozzon, ha az életvitele is olyan lesz. Azt mondja a magyar, hogy alkalom szüli a tolvajt. Ez nem igaz. Ő már belül eldöntötte, hogy lophat, a törvény fölött áll, neki ezt szabad. Az alkalom neki csak körülmény. Legbelül már döntött. Tehát a családok elrontása is fejben kezdődik.

Arra kell figyelni, hogy legyenek pozitív gondolataink. Kell tudnom pozitívan gondolkodni a családomról. Az idősebbek talán ismerik a Piramis dalát: „Melletted minden reggel vidáman ébredek föl.” Arról szól ez a nóta, hogy vágyom rád, szerelmem, és ha melletted fogok felébredni, akkor minden napom jó lesz. Nincs ilyen, hogy bal lábbal kelek, hogy hétfő van, már megint menni kell dolgozni. Az a legnagyobb örömöm, hogy végre melletted ébredhetek föl. De ugyanígy az is öröm, hogy gyermekem van, hogy két lábam van stb.

Ha elkezdjük ezeket a jó gondolatokat elfelejteni, akkor automatikusan jönnek a negatív gondolatok. Még mindig ugyanaz szuszog itt mellettem, még mindig ugyanaz a feleségem, és már megint hétfő van... Mi történik? Azt a jót, amire annyira vágytam, hogy adott az Isten férjet, feleséget, gyerekeket, elérem, megkapom, s utána természetessé válik. Ez a baj. Rutinná válik, hogy van feleségem, van kihez hazamennem, van kezem, lábam. Túl természetessé válik a jó.

Simone Weil mondja, hogy meg kellene tanulnunk vágyani arra, amink van. Nem arra, amim nincs, hanem arra, amim van. Ezek a pozitív gondolatok. Nagyon oda kell figyelniük rájuk, mert ha nem figyelünk oda, akkor jönnek a negatív gondolatok, melyek elterjednek, és elkezdnek rágni be-

lülről, s végül tett lesz belőlük. Nem úgy történik egy család elhidegülése, vagy legrosszabb esetben a házasságtörés, hogy hipp-hopp felébredünk, és a családukban hidegség uralkodik, meg hipp-hopp felébredünk egy idegen ember ágyában. Ez fejben történik. Elkezdek elégedetlenkedni a saját családommal, a saját helyzetemmel, s elkezdek vágyani másra. Tehát hol kezdődik az a nagyon csúnya lejtő, ami szétvisz egy családot? Fejben. A fejben kell őrizni a jó gondolatokat.

Mi kell a jó gondolatok ápolásához? Imádkozni kell. Az imádságban mi történik? Hálaadás. Az eucharisztia görögül azt jelenti, hálaadás. Amikor a családommal vagyok, hálát adok azért, hogy van feleségem, gyerekeim. A hálás ember mindig jobb ember. Tudja, mi a fontos, mi nem, miért kell hálát adnia, miért nem. Sohasem lesz önelégült, mert tudja, hogy mindenét, amije van, kapta. A hála, a hálás imádság megőrzi a pozitív gondolatokat. Fontosabb a hálás imádság, mint az állandó kunyerálás. Mindig csak kérünk, meg mindig csak bocsánatot kérünk. Ehelyett inkább hálát kellene adnunk, és megköszönnünk azt, amink van. Nagyon fontos ez.

Az imádságban tanuljuk meg a hálát és a pozitív előítéletet. Ez azt jelenti,

hogy a páromból sok mindent nem értek. Magamat sem mindig értem. Akkor hogy érteném őt? Mit látunk a másik életéből? Azt, amit ő a mi életünkben. A jéghegy csúcsát csupán. Akit nagyon szeretek, azt esetleg egy kicsit beengedem a jéghegy csúcsa alá. Azt viszont, hogy mi van a jéghegy alján, még én sem tudom. Tudja a párom minden pillanatban, hogy milyen gondolataim, érzéseim vannak? Nem ért félre soha? Ott, legbelül mindegyikünkben jelen van a magány érzése. Ezért lehet őszinte állapot a cölibátus, egy egyedül élő ember őszinte állapota.

Ha a másik életéből csak egyes megnyilvánulások, félmondatok, gesztusok érnek el hozzám, akkor, ha negatív előítéletem van, elkezdem rosszul érteni, mit is akart a másik. Ha pozitív előítéletem van, akkor eleve jól kezdem el értelmezni. Jól akarom érteni. Hol tanulom ezt? A szent liturgiában. Az a másik ember is üdvözülni akar. Ő is az Isten képére van teremtve, ő is jót akar, neki is vannak bűnei, ő is fogyatékos. Tehát ezt a pozitív előítéletet is a szent liturgián tanuljuk meg. Ha meg akarom érteni a másikat, imádkozni kell érte mindennap. Én a feleségemért 16 éves korom óta imádkozom. Jó tíz évvel később ismerem meg őt, de azért, mert az ember fiatal, még imádkozhat a leendő párjáért, aki valahol már megvan, hogy vigyázzon rá az Isten, hogy ne legyenek nagy bűnei. Mindennap kell imádkozni a másikért. S ha ez megvan, akkor kialakul a pozitív gondolkodás, a pozitív előítélet, a hála.

Mi van akkor, ha jönnek a negatív gondolatok? Kétféle rossz gondolat van. Az egyik fajta az, ami egyszerűen csak bevillan, mint a villám. Ezekért sokszor nem vagyunk felelősek. Meg se kell gyónnunk őket. A másik csoportba tartoznak azok, amiken sokat jár az agyunk, megszállnak bennünket, és érezzük, hogy átjárnak minket. Pl. elegendem van a házastársamból, nem bírom tovább, az a másik nő engem mennyire vonz. Ezekkel a mélyről jövő gondolatokkal van a baj. Luther ezt úgy magyarázza, hogy arról, hogy

Családi élet Afrikában a hetvenes években

madarak keringenek a fejünk fölött – vagyis a rossz gondolatok –, nem tehetünk, és nem kell kétségbe esni. Az a baj, hogyha ezek fészket is raknak a fejünkre. Ez az, amikor a rossz gondolatokat keressük, ápolgatjuk magunkban tudatosan, kéjesen, és ezekkel foglalkozunk.

Krisztusnak vannak olyan kijelentései, miszerint jobb, ha leváguj a jobb kezünket, és csonkán megyünk be a mennyországba, vagy jobb, ha kinyomjuk a szemünket, és vakon megyünk be. Nyilván nem szó szerint kell ezeket érteni. De mégis benne van egyfajta keménység, hiszen Jézus azért jött, hogy kardot hozzon. A kard az ókorban kettévágást, választást jelentett, nem pedig szűrást. Kettéválasztom a jót a rossztól. A szeretetben van egy ilyesfajta keménység is, hogy ezekre a dolgokra mondjunk nemet. Határozzuk el, hogy nem adjuk át magunkat ezeknek a rossz gondolatoknak. Vigyázni kell, mert ott, mélyen, ha elindul, könnyen begyorsul a lejtő, egyre gyorsabbá válik, s a vége katasztrófa lesz. Tehát a fejünkre nagyon kell vigyázni. A családban ápolni kell a jó gondolatokat, és küzdeni a negatív gondolatok ellen.

Papp Miklós
morálteológus,
görög katolikus pap,
három gyermek édesapja

MOTOR KUBÁNAK

Remi atya azt kéri tőlünk, hogy imádkozzunk érte, és támogassuk egy motor megvásárlásában. Ez segítené missziós munkáját, mert számos faluba kell eljutnia. Sokféle programot szervez gyerekek és fiatalok számára, e programok tartalmasabbá tételében is segíthetjük adományainkkal.

Amennyiben szeretné támogatni Remi atya missziós munkáját, adományát juttassa el a verbita Missziós Titkárságra 2012 februárjáig.

Számlaszám:

11600006-00000000-12713314

A közlemény rovatban kérjük feltüntetni:

KUBA

Annak ellenére, hogy mint miszsiós nővér majdnem négy évtizedet töltöttem Ghánában, nem érzem magam felkészültnek az ottani családok mai helyzetéről írni. Ezért csak az első évtizedben szerzett tapasztalataimról számolok be. Akkoriban még a régi ghánai erkölcs, kultúra és törzsi hagyományok határozták meg a mindennapi életet.

Abban az évtizedben kétféle családi életformát tudtam megkülönböztetni. Az egyik az úgynevezett nukleáris családtípus, vagyis az egynevelésben élők – egy férj, egy feleség és gyermekeik – alkották a családokat, legnagyobb részük már keresztény volt. A másik pedig az extended vagy kibővített családi rendszer, amelyik lehetett nukleáris vagy poligám, azaz többnejű. Ebben a helyzetben szülők, gyerekek, nagyszülők, unokák, nagynénik, nagybácsik családjaikkal egy belső udvart körülvevő házban, egy tető alatt éltek.

Minden családtag felelős volt a gyermekek és a fiatalok erkölcsi neveléséért. A jobb módú családtagoknak emellett még feladatuk volt a gyermekek kitaníttatása, amennyire tehették.

A család felnőtt tagjai nagy súlyt helyeztek az engedelmség, a tisztelet, az udvariasság és egyéb társadalmi erények meggyökereztetésére a fiatalok körében. A szülők áldásnak tartották gyermekeiket, és sok áldozatot hoztak jobb jövőjükért. A fiatalok hálásak voltak szüleik erőfeszítéséért, akik gyakran analfabéták voltak.

A gyerekek általában inkább az édesanyjukhoz ragaszkodtak, mert ők jelentették számukra a biztonságot, az önzetlen szeretetet és a megértést. A családapák többsége a hatalmat, a szigort jelképezte, és az idősebb testvérek sokszor utánozták az apák kemény magatartását fiata-

labb testvéreikkel és iskolatársaikkal szemben, ami megtanította őket az élet nehézségeivel korán megbirkózni. A férj uralkodott a feleség fölött, és a feleség tökéletes engedelmséggel tartozott a férjnek. Azokban a törzsi családokban azonban, ahol a gyerekek anyai ágon örökölték, a nők helyzete előnyösebb volt. Itt a kapcsolat a férj és a feleség között, valamint a gyerekekkel szemben kedvezőbb és normálisabb volt.

A fiatal lány férjhez adása az apák anyagi érdekét szolgálta. Ők annak a férfinak adták lányukat feleségül, aki a legtöbb pénzt, szövetet vagy jószágot ajánlotta érte.

A presztízs és az élet továbbadásának a biztosítása kényszerítette

a nőket e szerep elfogadására: szolgálni férjüket és az ő családját. Ez a megalázó életmód azonban sok anyából kicsiszolta, mint homok a kagylóban az igazgyöngyöt, a jó édesanyját.

A protestáns és katolikus egyházak pozitív hatással voltak a hagyományos házasságkötési szerződések módosulására. Az erényes keresztény családi élet vonzó volt a ghánai nép számára. Sokan választották e családi életmódot, s élük is ezt békében, együttműködésben, egymás megbecsülésében, szeretetben, az igazi keresztény értékek alapján. Manapság az eljegyzéshez, amikor minden a leány körül forog, a megegyezés mellett hozzátartozik a jövőndő férj jelenlétében az ima és az áldás, ami az eljegyzés sikerét hivatott biztosítani. Így nekem is volt feladatom a jegyesekért imádkozni, és a jó Isten áldását reájuk lehívni. Ezzel a szép szertartással végződik az eljegyzési ünnepség. Ghánában a nép nagyon tiszteli a megszentelt életre hívott személyeket, és erősen hisz az ő közbenjárásuk erejében.

Káró Magdolna ssp

Misa Adat

Korán reggel indultunk Rutengből Manggaraiba (Indonézia, Flores). Déli irányban haladva vágtunk neki az útnak, mely erdőkön, hegyeken, kávé- és rizsültetvényeken vezetett keresztül, kilátást biztosítva a környező falvakra, keskeny hegyi utakra. Ahogy haladtunk, egyre erősebben sütött a Nap, s egyre több ünneplőbe öltözött emberrel találkoztunk. Aznap, húsvét vasárnapján a manggarai katolikusok is Krisztus feltámadását ünnepelték.

Úti célunk a beamuringi plébánia volt. Itt húsvét vasárnapján az úgynevezett *Misa Adatot*, vagyis az itteni, ősi hagyományok szerinti, ünnepi feltámadási szertartást mutatják be. A tradicionális öltözékek, különféle táncok, hangszerek, énekek és a nyelvezet garantálja a szertartás ünnepélyességét. A doktori munkámhoz anyagot gyűjtve mindenáron részt szerettem volna venni ezen a jellegzetes, manggarai elemekkel átszőtt liturgián.

Krump Tamás és Mészáros Ferenc misszionáriusok

A szentmisét megnyitó körmenet a *ronda* eléneklésével kezdődött. A menet élén a népviseletbe öltözött ministránsok haladtak, mögöttük a *Raga Sae* táncosai, majd a szintén népviseletben pompázó harminc fős kórus. Végül a pap, aki az ornátuson felül *lengang lerost* (népi kendő), *saput* (fejfedő) és az arca köré tekert *tubi rapat* viselt. A tubi rapa a hatalmat szimbolizálja, melyet csak a klán tagjai viselhetnek a népi szertartások alkalmával. A menet a sanda ritmusára haladt a templom előtti tértől az oltár felé. A szentmisét a helyi plébános, *Fransiskus Supartan* atya celebrálta indonéziül. Az énekeket manggarai nyelven énekeltek dobbal, gonggal és a táncosok lábára erősített csengővel (*raga*) kísérve. Az ilyen összeállítású kis zenekar *nggong tembong* néven ismert. Az énekek alatt négy táncos (két férfi és két nő) a *Raga Sae*-t táncolta az oltár előtt. Ez a hálaadó és engesztelő *paki kaba* nevű ősi tánc, mely szó szerint „bivalyerést” jelent. Csak a rituális élet vezetői és a klán tagjai (*wa'u*) járhatják ezt a táncot.

A Misa Adat alatt nincsenek a hagyományos értelemben vett egyetemes könyörgések, adományok felajánlásával

helyettesítik ezeket. Ez most sem volt másképp. A helyiek nyelvén elmondott szentbeszéd és a kórus által elénekelt Credo után jött a menet az adományokkal. Hoztak többek között gyümölcsöt, rizst, zöldséget, csirkét és pálmabort. A pap vette át ezeket, miközben az egyik világi hívő fennhangon mondta a *Torok tae* beszédet. Hálát és örömet fejezett ki, hogy részesei lehetünk az isteni titoknak, Krisztus feltámadásának. Áldást kért a templomi közösségre. Ez helyettesítette a hívek közös könyörgését. A szentmise a pergő ritmusú *mbatával* fejeződött be.

Misa Adatot csak különleges alkalmakkor, egyházközségi, plébániai ünnepekkor, újmisék és jubileumok alkalmával mondanak.

A nyugati civilizáció hatásának következtében a hagyományok kiszorulóban vannak, így egyre ritkábban kerül sor a szertartásra. A fiatal manggaraiaknak nincs lehetőségük megtanulni és gyakorolni a népi liturgia tradicionális formáját. A lelkipásztorok egy része sajnos közömbösen viselkedik a hagyományok iránt. Mintha nem vennének tudomást arról, hogy a Misa Adat saját kulturális elemeikkel átszőtt szentmise, mely során az emberek a maguk nyelvén imádkozhatnak Istenhez, és így közelebb kerülhetnek hozzá.

Persze akadnak olyan plébániák, ahol ápolják a hagyományokat. Én gyerekként több ilyen misén részt vettem, sőt, ministráns szolgálatot is teljesítettem. A manggarai Misa Adat mind a mai napig őrzi a hagyományokat. Frans atya és a beamuringi hívei, így *Gerardus Ganu* karnagy és *Paulus Sadan* iskolaigazgató igyekeznek felkelteni a hagyományok iránti érdeklődést a havonta egyszer megrendezett találkozón. Ezek az alkalmak kiváló lehetőséget nyújtanak a régi énekek, táncok elsajátítására.

Az út Rutengből visszafele sokkal rövidebbnek tűnt. Felidéztem magamban azokat az egyszerű embereket, akik büszkék a hagyományaikra, és megértettem, hogy igenis érdemes segíteni az ilyen jellegű törekvéseket, vállalkozásokat. Folyton azoknak az embereknek a képe lebegett a szemem előtt, akik örömmel daloltak a még befejezetlen kápolnában. A liturgia színes és mesterkéeltségtől mentes volt. Legyen mindig ilyen gyönyörű a manggarai liturgia a maga autentikus voltában, legyen mindig olyan színes, akár a *lengang leros* a *songketével* és a *kabayával*!

Vinsensius Adi Gunawan
Fordította: Horváth Katalin

Isten szolgája – egy igazi guru

Sokszor találkoztam a lengyel Marian Zelazek verbita atyával, és minden alkalom mély nyomott hagyott bennem. Természetes és őszinte jósága magával ragadó volt. Kevesen tudtak közömbösek maradni ennek a nem mindennapi misszionáriusnak a jóindulattal teli tekintetével, jósággal átítatott szavaival szemben.

2010 szeptemberében engem ért az a kiváltság, hogy ellátogathattam Marian atya második hazájába, az indiai Orisa államba. Szinte minden helyre eljutottam, ahol egykor az atya dolgozott. Feledhetetlen élmény volt, hiszen még csak nem is feltételeztem, hogy azok a hinduk, akik találkozhattak Father Marianusszal, ahogy ők hívták, ilyen nagyon szerették őt. Lenyűgöző, hogy milyen mélyen megmaradt az emberek emlékezetében ott is, ahol a hinduizmus követői vannak túlnyomó többségben. Az öt éve elhunyt Marian atya számukra azt a kiváló személyiséget testesítette meg, aki Isten szolgája, szent ember, vagyis igazi guru.

Puriban, a leprások faluja előtt áll a szobra, melyet a hinduk kezdeményezésére állítottak. Az a szerény házikó, ahol Marian atya lakott, ma kápolnaként működik, és különböző vallású emberek zarándokhelye. Marian gyakran misézett itt, olykor hindu testvérei körében. Ezek az emberek ma is emlékezetükben őrzik az imádságába belefeledkező atya alakját.

A leprások falujától nem messze található a Párbeszéd Háza, mely Marian atya nagy álma volt. Ezt az utolsó műve, 2006-ban nyílt meg. Bár Marian atya az átadást már nem érthette meg, de minden az ő keze nyomát őrzi. A központ kápolnájában, az oltár előtt látható a czestochowai Mária-kép, melyet a rózsafüzér köt össze az alatta elhelyezett Szentírással.

Puri plébániájának és templomának meglátogatásakor feltettem magamnak a kérdést: hogyan lehetséges, hogy a hindu vallás és kultúra e fellegráiban Marian atya fel tudta építeni ezt a templomot, az egyházközségi házat, és kialakított egy külön telepet a leprások számára? Érdekes történet ez. A Bhubaneswar-Cuttack-i Egyházmegye érseke 1975-ben olyan papot keresett, aki szívesen dolgozna a négyszázezer lelket számláló Puriban, ahol mindössze háromszáz keresztény élt. Marian Zelazek atya vállalta. Ő volt az első katolikus plébános, aki e városban lakott. Nem mindennapi tettet vitt véghez harminc év alatt. Puri a hinduizmus egyik

legfontosabb központja. Itt található a jagannath-i szentély. Azok, akik nem a hinduizmus követői, a mai napig nem léphetnek be ide. Marian atya mégis meg tudott itt telepedni, a hinduk legkisebb ellenállása nélkül.

Azt mesélték nekem, hogy mielőtt Zelazek atya elkezdte építeni a templomot, igyekezett kapcsolatot teremteni a város lakosságával. Évekig azon fáradozott, hogy barátjukként tekintsenek rá. Jóságával, érzékenységével megértette velük, hogy ő nem jelent veszélyt számukra.

A brahmanák és a hindu papok egyszer meghívták Marian atyát egy találkozóra. A jagannath-i szentély egyik főpapja a következőt mondta: „A kereszténységre való áttérés egész kultúránk elpusztítását jelentené. Igaz az, hogy azért jöttél, hogy mindnyájunkat megtéríts?” Marian atya így felelt: „Nem azért jöttem, hogy bármit is elpusztítsak. Azért jöttem, hogy a jelenlétemmel és a szolgálattal elősegítsem, hogy itt is megismerhessék Jézus Krisztust. Azt szeretném, hogy a ti szíveteket is megérintse. Semmit

többet.” Ez a pillanat fordulópontot jelentett. Marian atya megkezdte szabad működését. A hinduizmus iránti tisztelete meg is hozta a maga gyümölcsét. Marian atya mindekelőtt az emberek szívét és értelmét akarta elérni. Nem kívánta másokra erőltetni saját világnézetét. A jóságával, és nem a szavaival igyekezett meggyőzni az embereket. Talán nem véletlen, hogy amikor 2008-ban Puritól nem messze erőszakos megmozdulásokat intéztek a keresztények ellen, a helybeli katolikus közösséget és karitatív munkájukat nem fenyegette veszély.

Marian atya meggyőződése volt, hogy az oktatás a nyomorból kivezető út, s egyben a fejlődés kulcsa is. Indiának ezen a részén sokak számára a verbiták missziós iskolái biztosítják a tanulás és a felemelkedés egyetlen lehetőségét. A Zelazek atya által alapított iskolák ma is nagyon jól működnek. Iskolaszervező és fenntartó tevékenysége mellett Marian atya mindvégig megmaradt lelkipásztornak.

Lehetetlen a maga teljességében méltatni azt a jóságot, mely Marian atya Istentől vezérelt tetteiben megmutatkozott. Ennek egyedül Isten a tudója. Bár felterjesztették, mégsem kapta meg a Nobel-díjat. Megkapja azonban a legnagyobb jutalmat az Úrtól. Hiszen magában hordozta a jóság kifogyhatatlan erényét. A különböző meggyőződésű és kultúrájú embereket is maga köré tudta gyűjteni. Zelazek atya emléke ma is él, hiszen személyisége mindenki, akivel kapcsolatba került, felszínre hozta a jóságot. Élete arra tanít, hogy merjünk jók lenni. Sokan az ő jóságától megdagodva folytatják az általa megkezdett munkát Puriban és más városokban egyaránt.

Konrad Keler SVD *vicegenerális*
fordította: Horváth Katalin

Zelazko Marian SVD atya 1918-ban született Lengyelországban. A II. világháború alatt koncentrációs táborban volt Dachauban. 1948-ban szentelték pappá. 1950-ben Indiába kapta kinevezését, ahol haláláig teljesített misszionáriusi szolgálatot. A leprásoknak és a szegényeknek szentelte életét. Zelazko atya 2006-ban halt meg. Szavait ma is gyakran idézik az emberek:

„Nem nehéz jónak lenni, csak akarni kell.”

